

# Oostzaanse meester Monument voor plaatselijke held

In het hart van Oostzaan, op het Kerkplein, werd op 15 oktober 2010 een monument onthuld door burgemeester Paul Möhlmann. Een fraaie herinnering aan Jacob Cornelisz. van Oostsanen, de middeleeuwse kunstschilder die in Oostzaan is geboren.

Kunsthistorici beschouwen Jacob Cornelisz. van Oostsanen (circa 1470-1533) als één van de grote Nederlandse meesters. Zijn schilderijen en houtsneden zijn bij het grote publiek echter nauwelijks bekend. Aan de ene kant staan zijn werken in de middeleeuwse traditie, aan de andere kant markeren ze het begin van de Renaissance in de Nederlanden. Om ervoor te zorgen dat Jacob Cornelisz. van Oostsanen en zijn werk de aandacht krijgen die ze verdienen, richtten Egbert en Barbara van Wijk, afkomstig uit Oostzaan, in 2000 de Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen op. Egbert is voorzitter, Barbara verzorgt het secretariaat en de administratie. Ze zijn enthousiast en bevolgen. En natuurlijk enorm trots op het monument, dat na vier jaar hard werken tot stand is gekomen.

## LEVENSECHTE REPLICAS

Vanwaar hun passie voor de schilder? Egbert van Wijk: 'Zo'n tien jaar geleden trad burgemeester Moens aan in Oostzaan en hij was op zoek naar beroemde Oostzaners. We wisten van het bestaan van Jacob Cornelisz. van Oostsanen, maar niet precies wat hij gemaakt had. Daarom zijn we op onderzoek uitgegaan en we raakten onder de indruk van zijn werk. Op zoek naar zijn schilderijen zijn we half Europa doorgereisd. En wat bleek: Jacob Cornelisz. is veel bekender in het buitenland dan hier, vooral in Duitsland!' Hun interesse

en enthousiasme waren gewekt. Ze besloten zich sterk te maken voor deze getalenteerde schilder uit het eigen dorp. Samen met twee leden vormen zij daartoe nu al tien jaar de Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Een van de eerste activiteiten was de organisatie van een tentoonstelling in Oostzaan, met replica's van schilderijen die internationaal in allerlei musea hangen. Deze tentoonstelling werd geopend door professor R. Ekkart, directeur van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. Barbara van Wijk: 'De replica's waren levensecht en oogstten veel bewondering. Er kwamen 3.500 bezoekers uit het hele land op af en kregen veel publiciteit in de media. De Rabobank was al in een vroeg stadium betrokken bij het project. Dankzij sponsoring van toen nog Rabobank Oostzaan (nu gefuseerd tot Rabobank Zaanstreek) kon de tentoonstelling worden gerealiseerd.'

## NU NOG EEN MONUMENT!

In Oostzaan is een straat naar Jacob Cornelisz. van Oostsanen genoemd en er is een Jacob Cornelisz. zaal. In 2003 kwam er een tweede tentoonstelling van de ondertekeningen van Jacob Cornelisz. Tijdens de opening daarvan zei burgemeester Moens: 'Nu nog een monument, Egbert, ga ervoor!' Egbert: 'Die woorden heb ik goed in mijn oren geknoopt. We hebben Eva Stache, architect te Oostzaan, gevraagd om een

3741 - 768202





monument te ontwerpen. Zij kwam met een eigentijds beeld vol symbolische verwijzingen, waarvoor een zelfportret van Jacob Cornelisz. de basis vormde. Eva heeft belangeloos meegewerkt en schonk het ontwerp aan de stichting. Het is een moderne sculptuur van ongeveer twee bij twee meter, bestaande uit diverse roestvrijstalen platen die uit het water oprijzen, “zoals ook Jacobs ster uit het Waterland oprees”. Vanaf één bepaalde hoek is het middeleeuwse zelfportret van de schilder te zien. De bezoeker wordt, al lopend om de sculptuur, verrast door de bijzondere effecten die de verschillende platen, de kabbelende golfjes, de verlichting en het zonlicht op het transparante beeld teweegbrengen.’

#### **GULLE GIFT**

Vervolgens moesten er fondsen worden geworven om het monument te kunnen realiseren. Ook het Coöperatiefonds van Rabobank Zaanstreek werd aangeschreven. Mede dankzij een gulle gift van het fonds is het monument tot stand gekomen. Een andere belangrijke sponsor is Meyn Food Processing

Technology in Oostzaan. Barbara: ‘In de fabriek van Meyn is het kunstwerk vervaardigd. De stichting kreeg belangeloos alle medewerking van directeur Gerard Schaft, echt fantastisch. Er zijn heel wat man- en machine-uren en materiaal in gaan zitten. Onder meer 2.300 kg hoogwaardig roestvrij staal is verwerkt in het kunstwerk. Een heel gewicht dus, waardoor er vier heipalen van 14 meter de grond in moesten! Ook diverse andere sponsors en de gemeente hebben hun medewerking verleend. Geweldig!’ De onthulling op 15 oktober was een feestelijke aangelegenheid, met onder meer muziek door de Oostzaanse muziekverenigingen, een speciaal lied gezongen door plaatselijke schoolkinderen en het oplaten van duiven. Barbara en Egbert waren apetrots. En terecht. ‘Nee, we gaan nu niet op onze lauweren rusten’, zegt Egbert. ‘De volgende activiteit staat al op stapel: de Jacobsroute, in 2013. Een rondgang langs diverse locaties waar werk van zijn hand hangt - waaronder het Rijksmuseum en een kerkgewelf in Alkmaar - én langs de sculptuur in Oostzaan.’ Voor meer informatie over Jacob Cornelisz. van Oostsanen: [www.jacobcornelisz.nl](http://www.jacobcornelisz.nl).